IX. évfolyam. Csik-Szereda, 1897. julius 21. 29. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda Molnár József ügyvéd irodájában, hová küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Kiadóhivatal: Györgyjakab Márton könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

# CSIKI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre . . 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak. Bélyegdijért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 20 krért közöltetnek.

Megjelenik minden szerdán. FELELŐS SZERKESZTŐ: MOLNÁR JÓZSEF. Egyes lap ára 10 kr.

## A Petőfi szobor és a szászok.

Csik-Szereda, julius 20.

Nagy-Küküllő vármegye törvényhatósága határozatilag kimondotta, hogy a magyar nemzet áldozatkészségéből Fehéregyháza határán létrehozott csatatéri emlékoszlop és a segesvári Petőfi-szobor leleplezési ünnepélyén, folyó hó 31-én részt nem vesz.

Ezen határozat proklamálásával nyitjuk meg lapunk mai számát. Tudja meg a csikmegyei székelység is, hogy a kedves szász testvérek most sem tagadják meg magukat. Ők tüntetnek akkar is, ha a magyar nemzettel szemben egy teljesen udvariassági vagy illedelmi kötelességük jő szóba.

Azt nem kivánja senki, hogy ez ünnepségeken a szász atyafiak örömben áradozzanak. Azt sem kivántuk, hogy ez ünnepségeken részt vegyenek, bár mindkettőt joggal megvárhatnók; de annyit mindenesetre megvártunk, sőt megköveteltünk volna tőlük, hogy részvétlenségüket törvényhatósági határozattal ne publikálják. De ők ezzel sem akartak adósok maradni, hogy minél szembeszökőbben tudtunkra adják az ő szokásos erényüket s minél észrevehetőbben kimutassák a foguk fehérjét. Ki akarják hirdetni ezzel is a nagy világnak, hogy ők mennyire nem rokonszenveznek a magyar társadalom mozgalmainak megnyilvánulásával.

Ez nem illetlenség; ez nem udvariatlanság; ez nem is tisztességtelenség, hanem valódi czudarság.

Azt irják a lapok, hogy a szász testvérek ezen napra nyári mulatságot hirdettek s kivonulnak tömegesen Segesvárról az erdőbe mulatni. Méltó helyre vonulnak, mert ott találkozhatnak méltó társaikkal.

Egyik napon a brassói szászok mutogatják erényeiket a millenáris emlék ünnepélyei körül, most következtek a segesváriak. Nehogy elmaradjanak egymástól!

Legyenek nyugodtak a drága szász atyafiak; mert tüntetéseikkel nem fogják fogyatékossá és kisebbé tenni a Petőfi szobor ünnepélyt! Legfennebb egy ujabb alkalmat nyujtanak arra, hogy fenékig lássunk szivökbe és magyar hazafiságukba, ha ugyan abba eddig is be nem láttunk volna.

A közel levő magyar törvényhatóságok gondoskodni fognak arról, hogy az ünnepély a magyar névhez és az ország magyarságához méltó diszszel és magasztos fénynyel menjen végbe az alatt, mig a házi gazdák az erdei vadak tanyáján, az erdőben fognak mulatozni és ott kellemes hivatással szidni azt a nemzetet, melynek földjéből és zsirjából századok óta jóllétben hiztak.

Udvarhelymegyéből a székelység nemzeti zászlók alatt falunként fog kivonulni az ünnepélyekre; az utazókat külön vonatok fogják oda és vissza szállitani. A résztvevők egy napi élelemmel feltarisznyálva mennek Segesvárra, mert attól is lehet tartani, hogy Segesváron nem lesz a hol étkezzenek.

A müvelt, nagy német nemzet nem fél Petőfi szellemétől, mert költeményeit világirodalmi termékeknek tekinti, olvassa és élvezi németül. A segesvári szászok pedig, kik ok és alap nélkül mindig a nagy német nemzet felé mereszték kancsal szemüket, nem birnak annyi felfogással és tisztességgel, hogy Petőfit és az ő emlékét mint nagy, világhirü költőét ünnepeljék. Miért? Egyszerüen csak azért, mert az a Petőfi magyar volt.

Jól teszitek ti szászok, mert módotokban van piszkolni a magyart és tüntetni ellene és az ő törekvései ellen; — mert titeket elnyom a magyar. Azért mertek ilyen attentátumokat lépten-nyomon elkövetni ellene, mert el vagytok nyomva.

Jól esik neked kedves magyarom! Türjed békével, hogy az ilyen nyomorultak minden lépten-nyomon törjék a borsot az orrod alá. Jól esik neked kedves magyarom, hogy azért a nehány vásárolt szavazatért, melyet a szász képviselők a szabadelvü pártnak szállitnak, ilyen nyomorultságokat kell eltürj!

Jól esik neked kedves magyarom, hogy az örökösen dédelgetett nemzetiségek maholnap a fejedre ülnek s lépten-nyomon rágnak és piszkolnak a nagy világ előtt azért, mert magaddal egyenlő szabadságot biztositasz nekik.

Ha az oláhok teszik, azokon nem csodálkozunk, mert azok nagy tömege tudatlan és müveletlen s az a nehány, ki őket vezeti, kenyérkeresetből üzi azt a mesterséget; de hogy az okos és számitó szászok is igy kezdik, az felháborodással tölt el. Azok az okos és számitó szászok, kiknél jobb létben nép nem él a föld kerekségén, mint ők itt nálunk, hogy mért agyarkodnak ránk, azt alig lehet másnak tulajdonitani, mint a mi gyáva politikánknak, melynek védelme alatt ők ezen gyülölködést szabadon kultiválják.

Azon hazafias kéréssel járulunk vármegyénk minden intelligens polgárához, hogy a mennyiben körülményei engedik a Segesváron folyó hó 31-én tartandó nemzeti ünnepélyeken megjelenni siessen. Legyen képviselve Csikvármegye is; mert ezuttal onnan elmaradni és vármegyénket képviseletlenül hagyni nem szabad!

= **A rendezett tanácsu városok ügye.** A városok rendezéséhez legalább elméletben már hozzáfogott a kormány, egy tervezetet dolgoztatván ki. Hanem a városi tisztviselők ögye még mindig az ország legrendezetlenebb ügyei közé tartozik s e kérdéssel foglalkozni esze ágában sincs azoknak, a kiket ez megilletne.

## A „CSIKI LAPOK" TÁRCZÁJA.

### Borura derü.

Elbeszélés.

Irta: Kritsa Róza.

(Vége)

V.

Sz. Városka közönsége nagyban foglalkozott az Almási és Kertész család ügyeivel. Többféle magyarázatát adták a szakadásnak. Egy része egész bizonyossággal állitotta, hogy Etelka öngyilkossággal fenyegette a szülőit, ha a könyvvezetőé nem lehet s e miatt bontatott fel az eljegyzés. Mások pedig — mint biztos kutforrásból meritett értesitést — azt a hirt terjesztették, hogy a gőgös Almási Sándor kezdettől fogva ellenezte ezt a házasságot. Azonban, tudva azt, hogy fia — 26 éves lévén — nem köteles a szülői akarat előtt fejet hajtani: kénytelen kelletlen mégis beleegyezett azt remélve, hogy a menyegző határidejéül kitüzött egy év alatt elhamvadni fog szivében a Viktor által szeretemnek hitt érzelem; de a melyet az apa csak szalmalánghoz hasonló fellobbanásnak tartott.

Azonban a dolog valódi mibenléte senki előtt sem fedeződött föl, miután egyik család részéről sem nyerhettek bizalmas közléseket.

A mende-mondák csak akkor értek véget, a midőn más egyéneket illető, ujjabb események jöttek napirendre. Később azonban ujra találtak tápot mindkét család részéről azok feleleveniségére és most hosszasabban foglalkozhattak ez ügygyel.

Ugyanis: Kertész Etelka a farsang folyamán egybe kelt Székely Lajossal és alig pár hét multa ditrói Almási Sándor a telekkönyvi hivatalnál birtokairól telekkönyvi kivonatot vett ki s ezzel egyidejüleg megszerezte a kataszteri birtokivet is. De ez még nem volt minden, mert a tavasz beállta előtt alig a hó elolvadása után, összes birtoka szakértők figyelmes átvizsgálása után, becslés alá jött. A kezdetben nagyon eltérő vélemények most már teljesen összhangzókká váltak. Általános lett a hiedelem, hogy Almási Sándornak vagyonát veszély fenyegeti. Itt-ott már arról is lehetett hallani, hogy talán csak napok kérdése, miszerint birtokait illetőleg a dobot megüssék . . Dicsérték a Kertész Imre helyes észjárását, a ki — miután valószinüleg neszét vette a dolognak — ideje korán szakitott a bukás szélén álló családdal.

Kiváncsiságuk a tetőpontra hágott s feszülten várták a történendőket. Azonban várakozásuk hiába valónak bizonyult, mert hetek s hónapok multán sem árverezték el az Almási Sándor birtokait. E helyett, a legnagyobb csodálkozásukra, egyszerre csak azt vették hirül, hogy az Almási családnál kettős eljegyzés történt.

Az eljegyzési hirt a lapok igy közölték:

Alpári Hamvay Károly belügyminiszteri titkár, jegyet váltott a müvelt és bájos, ditrói Almási Olgával és ditrói Almási Viktor — a ki közelebbről lett kinevezve jegyzőnek a csikszeredai törvényszékhez — eljegyezte csikszenttamási Gáborfi Ilonát.

Az Almási családot ért dupla öröm miatt, ujra megeredt a publikum között a sok szóbeszéd, de véleménye senkinek nem változott az iránt, hogy Almási Sándor nagy annyagi bajok közt volt s nagyon szerettek volna rájönni arra, hogy minő áldásos kéz tartá fel a családot az összeomlástól. De valamint az Etelka és Viktor közötti szakadásnak valódi oka, ugy ez is mindvégig titok maradt előttük. Még sejtelmök sem volt arról, hogy a két családnak örömteljes napokat egy önzetlen hü barát szerzett.

Igen, dr. Mezey Béla köz- és váltó-ügyvéd volt az, a ki „egy boldogtalan leány" aláirásu levél által, a boldogság utja felé terelte Etelkát és Viktort. És az ő közbenjárásának köszönhette Almási Sándor, hogy birtokaira az „Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet"-től (Budapesten Váci körut 39 szám alatt) olyan előnyös törlesztéses kölcsönt vehetett föl, a mely által először is a zsidó Icziget egyszer s mindenkorra lerázhatta a nyakáról. A vőlegény-jelöltet is nyugodt lélekkel várhatta, mert a háztartási kiadásokat tisztességesen fedezhette. Ezen kivül a birtokai termőképességének fokozására is jutott a kölcsönvett pénzből. A fent nevezett intézetnél csekély 5% kamatra kapott pénzt, még pedig azzal az előnynyel, hogy a kamat-fizetése által, apránként a tőke is törlesztetik, vagyis 50 év alatt az 5% kamat befizetése által a tőke is kifizetve lesz. Mig ha a takarékpénztárak vagy más pénzintézetektől vett volna fel kölcsönt, kétszer olyan kamatot kellene fizetnie, sőt néha még 12%-ra is felmegy a kamat. És miután az ilyen intézetek az egyenes adó alapján számitják a birtok értékét, a kölcsöntvevő csak negyedrészét kaphatja, a birtokait tényleg megérő értéknek. Ellenben az „Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet" által megbizott szakértők az ő felvilágositásai alapján állapitották meg birtokainak értékét, s igy kivánalmainak megfelelő összeghez juthatott.

Ha Almási Sándor családja körében Mezey Béláról tesz emlitést, soha sem mulasztja el, irántai hálás érzelmeit hangoztatni, a kinek páratlan önzetlensége megszabaditá őt ama kinzó gondolattól, hogy meglevő birtokai a többiek sorsára jutva idegen kezekre vándorolnak s a nemes ditrói Almási családnak nélkülözések között kell életét átküzdenie.

Igaza van Almási Sándornak, mert manapság fehér holló számba megy a Mezey Bélához hasonló nemeslelkü egyén, ki időt, fáradságot nem sajnálva, embertársai jólétének előmozditására törekedjék, menten ama gondolattól, hogy fáradozásai visszafizetést nyerjenek.

Mezey Béla, ha nem várt is, de nyert jutalmat: édes érzés járja át szivét annak elgondolásánál, hogy átváltoztatni tudta a borut derűre.

Az a két-háromezer intelligens, tanult ember, a kiket balvégzetük a rendezett tanácsu városok adminisztrációjának kezelésére kárhoztatott, igazán nagyon kedvezőtlen helyzetben van. Ők kivül esnek a megyei szervezeten. Ilyen körülmények között ügyük teljes mértékben el van s el volt mindig hanyagolva; nem törődött velük soha senki.

Most aztán ők maguk kelnek önmaguknak a pártjára és mozgalmat inditanak saját kebelükben abból a czélból, hogy az illetékes körök figyelmét felhivják viszonyaik rendezésére.

Erre a mozgalomra a városok rendezésére vonatkozó tervezet szolgáltatott alkalmat, melyet a városi tisztviselők fel kivánnak használni arra, hogy azzal kapcsolatban az ő ügyükön is lenditsenek valamit. A mozgalom, — melyet csak helyeselni lehet, Máramarossziget rendezett tanácsu város tisztviselőitől indul ki.

A máramarosszigeti tisztviselők nevében Pap Tibor dr. polgármester felhivást intézett Magyarország 106 rendezett tanácsu városának polgármesteihez és tisztviselőihez, felszólitva őket, hogy a városok rendezését használják fel arra, hogy saját ügyüket is rendezésre ajánlják. A felhivás vázolja a városi tisztviselők szomoru helyzetét. Felpanaszolja hogy a városi tisztviselők fizetése nyomoruságos, mert a rendezett tanácsu városok legnagyobb része adósságokkal küzdve, nem tudja tisztviselőit megfelelően dijazni. Ennek daczára feladatik az állam és a közönség igényeinek fejlődésével folytonosan szaporodnak; ehhez járul a szüntelenül növekvő terhekkel való küzdelem, az óriási felelősség és a legszélesebb körü kritika, melyek helyzetüket mind rendkivüli nehézzé teszik.

Ezeken az állapotokon csak ugy lehet segiteni, ha maguk a tisztviselők alkalmat keresnek sérelmeik megállapitására s módot arra, hogy bajaikat az illetékes közegek tudomására hozzák.

Erre az első lépés egy országos értekezlet tartása s éppen eme legnehezebb első lépés kezdeményezésére vállalkoztak a máramarosszigeti tisztviselők.

Felhivjuk kartársaikat, hogy ügyük megbeszélése végett augusztus 23-án gyüljenek össze Máramarosszigeten. Minden rendezett tanácsu város küldjön egy kiküldöttet az értekezletre. Ha 40—50 jelentkező lesz, akkor az értekezletet megtartják.

A felhivást aláiró polgármester kéri polgármester társait, hogy neki e hó 31-éig minden esetre jelentsék be az értekezletek eredményét és az esetleges csatlakozást, hogy az országos értekezlet előkészitéséről és vasuti kedvezmények kieszközléséről gondoskodás történhessék.

A hazafias kezdeményezés, mely nemcsak ügybuzgalomról, de a mai, az alázatos meghunyászkodás korában a mozgalom meginditóinak bizonyos foku bátorságáról is tesz tanuságot, feltétlen elismerést érdemel és remélhető, hogy a szép czélu mozgalomnak meg is lesz az óhajtott eredménye.

## A Gyergyószentmiklóson felállitandó gimnázium.

Korunkban, nem a bölcsőben, hanem az iskolában születnek a nagy emberek s a nemzet valódi ereje nem a kaszárnyákban, hanem jó iskoláiban van.

Ezért vágyik egyes ember, ugy mint a társadalom mennél nagyobb müveltségre, s ezért mondjuk, hogy a nemzetet nagggyá fiaink müveltsége teheti. Ezer éves államlétünknek koronáját a közoktatás teszi.

A nagyobb haladás és tökéletesedés iránti vágy felfakad még ott is, hol magas sziklafalak zárják el az embereket a nagy világtól. Hisz az ember körül minden, a mi van, értelmet, tudományt kér tőlünk. Az a terméketlen szikla a tudománytól várja, hogy értékesitsék; a mocsár, hogy kiszáritsák s magot vessenek belé, a sivatag, hogy megtermékenyitsék, a szikla kebelében rejlő kincs, hogy hasznára legyen az emberiségnek, az ipar, kereskedelem, hogy fellendüljenek, a tudományhoz fordulnak.

Ebből magyarázható az a nemes verseny, melyet az iskolák fejlesztésében társadalom és állam egyaránt felmutat.

Gyergyónak is régóta közóhaját képezi egy gimnázium, egyelőre algimnázium létesitése. E közóhajban osztozik társadalmának minden osztálya vagyonos és szegény egyiránt. Annyira lelkéhez és szivéhez nőtt ez az óhaj, hogy már pusztán emlitésekor benső vágytól és lelkesedéstől feszül a gyergyói intelligens ember keble s multjának legszebb tradicióját, jobb jövőjének egyik legerősebb biztositékát játja benne.

E közóhajt pedig korántsem a hiuság, vagy más várossal való üres versengés táplálja és tartja fenn, hanem hosszu idők során szerzett tapasztalat és az a határozott meggyőződés, hogy egy állami algimnázium létesitése e nagy és népes vidék közoktatásának harmonikus fejlődésére, müvelődésének és boldogulásának előbbre vitelére elodázhatlanul szükséges.

Lehetnek olyanok, kik a gimnázium iránti ragaszkodásunkat a székely konzervatizmusnak tulajdonitják. Meg kell jegyezni, hogy ezzel tulzottan vádolnak bennünket. Igaz, konzervativek vagyunk őseink erényeinek, vallásosságának hazafiságának megőrzésében, hogy a modern korszak szociális eszméi meg ne mérgezhessék a székely vért; de az is igaz, hogy készséggel meghajlunk a kor intő szózata, áldásos, jótevő uj eszméi előtt.

Valamint büszkeség- és dicsőségtől sugárzó arczczal pillantunk vissza a letünt idők alkonyába, melynek sugarai őseink vérében, diadalaink, gyászaink és örömeink emlékezetében fürödnek: ugy sóvárgó szemmel, tettre kész lélekkel szemléljük az uj kor derengő hajnalát, melynek sugarai már is ott gagyognak a Hargita bérczein.

A jövendő pálya csarnokába egyik kezünkben a müveltség világitó fáklyájával, a másikban pedig a munka vasával lépünk. A mikép egykor e vasból kikovácsoltuk Attilla győzedelmes kardját: ugy kitudjuk kovácsolni belőle az ekevasat és a szerszámokat is.

Az előitéletek nyügét nem hordozzuk, s jól tudjuk, hogy mindenki tudós, pap, ügyvéd, orvos, tisztviselő nem lehet; azt is látjuk, hogy a földmüvelés a mostoha természeti viszonyok miatt fiaink jövőjét nem biztosithatja, tisztában vagyunk azzal is, hogy a haza s a szülőföld szeretete és a saját jól feltogott érdekünk azt parancsolja, hogy népünk jórészének iparra és kereskedésre is kell magát képeznie, hogy szülőföldünk kincseit épen a székely kezek értékesitsék s idegen kezekbe való jutástól megóvják; de az is áll, hogy Gyergyónak is joga, sőt egyenesen hivatása van a nemzeti magasabb müveltség terjesztésére, sőt egy ily nagy vidéket, épen exponált helyzetében, egyoldalu oktatásra szoritani, erőltetni czélszerü nem lehet. Már pedig azon körülménynél fogva, hogy jelenleg két polgári és egy felső népiskolája van, a középfoku oktatás mereven egyoldalu.

Ugy tudjuk, hogy a főispán ur ő méltósága és a szakkörök is elérkezettnek tartják az időt arra, hogy ezen a harmoniátlan állapoton orvosoljanak, azért mindenfelé hálásan emlitik a főispán urnak azt a bölcs eszméjét, melylyel az emlitett három iskola átalakulna oly módon, hogy Gyergyó-Szentmiklóson algimnázium, Ditróban polgári, Alfaluban pedig ipari szakiskola lenne. Mindenki belátja hogy csakis ez lehet az egyedüli helyes irány és csakis ez felelhet meg Gyergyó oktatásügyi érdekeinek.

Nem kell tartanunk attól, a felkapott jelszótól, hogy a gimnázium a szellemi pályák felé terel. Láthatjuk, hogy ezen iskolában is fennmaradt az az egészséges nagyobb áramlat, mely a gyakorlati pályák felé halad s a gimnáziumi oktatás is kellő tekintettel van a gyakorlati ismeretekre, de a polgári iskolának a gimnáziummal szemben az a sajnos hátránya van, hogy még a tehetséges tanulói sem kapnak stipendiumot s az arra képes és hivatott tanulók, felsőbb tanulmányaikban, ha polg. iskolából léptek át, a latin nyelv nehézségeivel mindig küzdenek s rájuk nézve ez állandó akadály; már pedig a székelynek természetes, józan eszméköre, ősi tisztaságu erkölcsi és vallási felfogása, kitartó testi és szellemi ereje, egyszerü igénye hasznára válnék a tudománynak és a tisztviselői pályának.

Továbbá senki se tagadhatja meg Gyergyótól, hogy a nemzeti egység, a nemzeti állam eszményének dicső munkája osztályrészt juttatott neki is. Az országnak e periferiáján, Erdélynek e félre eső bérczei közt, a magyar géniusz állandó harczban áll az idegen irányzatokkal, és egy gimnázium szép missziót tudna betölteni, s nagy sikereket érhetne el abban, hogy itt a kultura nyelve magyar legyen. Az oláh ugyanis előszeretettel adja fiait a gimnáziumba, s a papi és tanitói pályára s e népes vidék oláhsága Gyergyószentmiklóssal állandóan összeköttetésben lévén, neveltetés végett ennek iskoláját keresné fel és igy a fogékonyságra legalkalmasabb korban lehetne a szivébe csepegtetni a magyar állam, a testvéri szeretet s az összetartozóság magasztos eszméit.

Gyergyónak a kulturában való geografiai fontosságát már a régi kormányok is felismerték és iparkodtak is saját czéljokra kizsákmányolni.

Mária Terézia germánizáló korszaka egy erős kultur haladást létesitett, természetesen a saját érdekeinek. A véres emlékü „Siculicidium"-mal egyidejüleg egy normális iskola állittatott, melyhez 1838-ban egy kis gimnáziumot is csatoltak, mely az 1849. év harczai miatt megszünt. Az 1850-iki korszak sem adta fel e hadállást s működésének teréül Gyergyószentmiklóst megtartva a kormányszéknek kiváló gondja volt az itteni normális iskolára. Az 1860-as években pedig a boldog emlékü Haynald főpap közbenjárására ő Felsége 1862-ben bőjtelő hava 12-én és ugyan e hó 16-án 712. sz. alatt kibocsátott magas rendeletével egy alreáliskola felállitását rendelte el, de a nép nem rokonszenvezvén vele s a vidéki elemi iskolázás is fejletlen lévén, kellő számu növendék hiányában 2 évre rá megszünt; 1875-ben a polgári iskoláját nyerte, mely épen azért, hogy a latin nyelv is tárgyai közt van, évről-évre népesedik ugy, hogy az utóbbi tanévben 110 beiratkozott tanulója volt. A polgári iskolák azonban épen most reform alatt állanak s már elfogadott elv, hogy latin nyelvtanos polgári iskolát jövőben nem hagynak fenn, a mi szintén csak emeli és bizonyitja Gyergyó közóhajának jogosultságát.

Hisszük tehát, hogy a magas kormány méltányolni fogja kulturai és nemzeti viszonyainkat s lehetővé teszi a polgári iskolának állami gimnáziummá való átalakitását.

Magától értetődik, hogy a kérdésnek meg vannak a nehézségei, melyeket a gyergyóiaknak le kell győzniök, de végre is a sziklát nem csak a hegytetőről lehet letaszitani, hanem kitartó és egyesült erővel a hegycsucsra is fel lehet hengeritni.

A polgári iskola helyisége az algimnázium czéljának is teljesen megfelelő lehet s igy a dolog pénzügyi oldalának egyik nehézsége gondot nem okoz. Az állam már a polgári iskolát is segiti, az ő hozzájárulása is megnyerhető. Legnagyobb nehézség a személyi kiadásoknak mikénti elvállalása lesz. Egy állami algimnázium személyi kiadása kétannyi kiadással jár, mint az olcsó polgári iskoláé. Amabban az ily kiadás évenként 11—12 ezer emebben 5—6 ezer frt. A testület több tagból, mert egy tanár 18—20 órát ad; a polgári iskolában 25—28 órát Minthogy pedig középiskola az országban elég bőségben van s a csonka középiskolákat nem szeretik, igy a kormány uj állami gimnáziumot a község tetemes hozzájárulása nélkül alig fog felállitani. Meg kell tehát minden követ mozditani, a mozgalomnak a lehető legnagyobb nyomatékot adni s a kormány előtt bebizonyitani, hogy a kérdéses iskola Gyergyónak kulturális életszüksége s azt ezen népes és nagy vidék meg is érdemli

## A székely néphez!

Kedves székely testvéreink!

A nemzet áldozatkészségéből Fehéregyháza határán létrehozott csatatéri emlékoszlop és a segesvári Petőfi-szobor folyó évi julius hó 31-én (szombaton) fog lelepleztetni.

Nagy-Küküllővármegye, melynek területén ugy a csatatéri emlék, mint a szobor áll, határozatilag kimondotta, hogy sem az egyik, sem a másik ünnepségen nem kiván hivatalosan résztvenni.

Csak sájnálkozni tudunk, hogy megtagadták a kegyelet adóját attól a nagy szellemtől, ki első sorban és mindenek felett a miénk ugyan, mert a magyar faj törzséből fakadt, de kinek müvei... ezek a néphez, szerelemhez, hazához és világszabadsághoz szóló halhatatlan himnuszok ma már az összes müvelt nemzetek... az igazi német nemzet közös tulajdonát is képezik.

Nagy-Küküllővármegye félrevonulása nem ejthet csorbát a költő örök dicsőségén, mert az emberiség jobbjainak egybehangzó elismerése a legmegnyugtatóbb biztositék, hogy a Petőfi verseit akkor is visszatogják zengeni „az idők bérczei, a századok", midőn Nagy-Küküllővármegyének még nevét is régesrégen elfeledték.

Kedves székely testvéreink!

Megbántás volna rátok nézve, ha előttetek, kik az Ő dalaiból merititek nem csak a lelkesedést olykori kedvteléseitekhez, de az uj erőt is terhes napi munkáitokhoz — ismételjük — megbántás volna rátok nézve, ha előttetek azt akarnók bővebben fejtegetni, hogy hát ki is volt legyen tulajdonképen az a Petőfi Sándor?

Csak annyit akarunk mondani, hogy mióta a világ világ lett, egy ember, ki mindössze 26 évet töltött e földi életben, oly dus kincset nem hagyott hátra övéinek, mint Petőfi nemzetének. És hátra hagyta azt nem nehány kiválasztottnak, hanem az egészet csonkitatlanul minden egyesnek, a palotáknak és kunyhók lakóinak gyönyörüségére egyaránt.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy Ő, ki lánglelkének termékeivel oly gazdaggá tette nemzetét: ráadásul még életét is feláldozta a hazáért, édes mindnyájunkért 1849-ben. Midőn mindinkább kezdettek tornyosulni a fellegek hazánk egén, kardot ragadott a lant mellé; odahagyta „édes szülőföld"-jét, „a drága szép alföld"-et, szeretett családját és eljött hozzánk Erdélybe, a hol legrémesebben dühöngött a harcz zivatara. Eljött, hogy velünk vállvetve küzdjön a népjogok és a szabadságért.

A julius 31-én Segesvár közelében vivott szerencsétlen ütközet óta emberi szem nem látta többé, mely körülmény egészen biztos alapot szolgáltat annak a különben is mind általánosabbá váló közhiedelemnek, hogy az emlitett csatában Ő is halálát lelte és hogy földi maradványai kerek 48 esztendő óta ott pihennek a fehéregyházi közös honvédsirban... tehát még haló porában is az általa annyira bálványozott székely népnek hősi halált halt gyermekeivel van összeölelkezve.

És mit gondoltok, kedves székely testvérek s miféle jutalmat várt és remélt Petőfi Sándor páratlan szolgálataiért és önfeláldozásáért a nemzettől?

Nem egyebet és nem többet, csak annyit kért és kér ma is tőlünk:

„Siromra, hogyha meghalok
Ültessetek virágokat!"

Kedves székely asszonyok, székely leányok és székely atyafiak!

A hol bölcsője ringott, „az arany kalászszal ékes délibábos“ rónaság, távol esik az ünne élyek szinhelyétől. Ennélfogva különösen reánk nehezedik a kötelesség sulya azért, hogy legnagyobb költőnknek egyetlen szivbeli vágya, az ünnep napon Hozzá méltólag teljesedjék.

Fel tehát kedves székely testvéreink! Szakitsuk félbe egy napra még legsietősebb munkáinkat is. Taroljuk le faluink mezőinek és rétjeinek virágait. Kössük bokrétákba, fűzzük koszorukba s legszebb ünneplő ruháinkat magunkra öltve, boritsuk be velük a szent halmot és a szobrot, hadd lássa meg a boldogult, ha égi honából alá tekint, hogy még mindig „nem fajult el, az ősi székely vér“, mert ime annak hálás kegyeletéből ma az ő „sirját (szobrát) napkeletnek minden szőnyegénél szebb szőnyeg takarja“.

Örök időkre „czudar“ lenne azon udvarhelyvármegyei székely község, mely bokrétát és koszorut nem hozna, vagy küldene az ünnepélyekre és megverné a magyarok istene, nem csak ezen, hanem a másik világon is azt a kőszivű székely asszonyt és székely leányt, ki legalább egy virágszállal hozzá nem járulna a nemzet méltó elismerésének kifejezéséhez.

A központi rendező bizottság nevében:

Székely-Udvarhelytt, 1897. julius 14.

*Ugron Gábor,* elnök. *Embery Árpád,* jegyző.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **Egyetemi estély.** A csiki egyetemi hallgatók rendes szünidei estélye a kolozsvári Mensa academica javára folyó hó 17-én folyt le a Csillag szálloda nagytermében. Az estély védnökei voltak Mikó Bálint főispán, Becze Antal alispán, Dr. Egyedi Arthur, Dr. Györffy Gyula és Várossy Gyula orsz. képviselők, kik közül Mikó Bálint főispán ur s Várossy képviselő ur személyes jelenlétükkel is megtisztelték az ifjuság mulatságát. Este 9 órakor már előkelő diszes közönség töltötte meg a táncztermet s megkezdődött a táncz, melyhez a talp alá valót Csikay György kolozsvári zenekara szolgáltatta. Általában az estélyt a kedélyesség s fesztelen jókedv jellemezte, melyhez nagyban hozzájárult az ifju rendezőség törekvése s buzgalma a siker előmozditása érdekében, de nem különben Csikai bandája is, kiknek hallatára még az idősebb uraknak is mozgásba jött nem csak a tárczája, de a lábaszára is, a mi pedig bizonyára feltünőbb jelenség. Csak ugy sirt a kezükben a hegedü s a szebbnél-szebb magyar nóták szünóra alatt felvillanyozták s a legjobb kedvre hangolták az egész társaságot, mely csak reggel felé kezdett oszladozni. Az estély a nagykiadások daczára körülbelül 50 frt jövedelmet hajtott a diák asztalnak. A jelenlevő hölgyeknek kiknek a rendezőség csinos alaku tánczrenddel kedveskedett névsora a következő: Asszonyok: Baktsi Gáspárné, Baktsi Erzsike, Bogády Gyuláné, Botár Albertné, (Sepsiszentgyörgy) Czikó Sándorné, Élthes Jakabné, Elthes Zsigmondné, Geczö Elekné, Jakab Antalné, László Domokosné, Loyczer Ferenczné, Papp Andrásné, Pap Domokosné, Pál Gáborné, Székely Istvánné és Szultán Gergelyné. Leányok: Bogády Etelka, Botár Irén, Czikó Teréz, Csergő Lenke, (Gyergyószentmiklós) Élthes Irma, Földes Anna, Geczö Anna és Róza, Jakab Jolán, Loyczer Mariska, Ivánka és Irma, Pap Mariska, Pál Gizella, Pitter Anna, Sántha Róza, Szász Irén és Jolán, Szultán Mariska.

— **Egyházy kinevezések.** Ő felsége a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése folytán a gyulafehérvári székes káptalanban Fábián Sándor olvasó kanonoknak a nagyprépostságra és Dr. Ujfalusi (Tódor) József éneklő kanonoknak az olvasó kanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta s az ekként megüresedő éneklő kanonokságot Imets Fülöp Jákó székesegyházi espereskanonok és gyulafehérvári plebánosnak adományozta.

— **Hymen.** Gergely Andor a csikszentmártoni kir. Járásbiróság törekvő fiatal albirája folyó hó 4-én eljegyezte Gyergyószentmiklóson Lázár Menyhért orsz. képviselő bájos szép leányát Stephániát. Gratulálunk. Csedő Domokos csikrákosi körjegyző folyó hó 17-én eljegyezte özv. Bardocz Sámuelné szép leányát Juliskát Nagybaczonban.

— **Tanfelügyelő helyettesités.** A vallás- és közoktatási miniszter Szabó Géza vármegyei kir. tanfelügyelőnek 6 heti szabadságidőt engedélyezvén, a tanfelügyelői teendőknek ezen idő alatti ellátásával Böjthy Endre csikmegyei árvaszéki elnököt bizta meg.

— **Beszámoló.** Várossy Gyula a csikkarczfalvi kerület országyülési képviselője folyó hó 17-én városunkba érkezett s itt részt vevén az egyetemi hallgatók estélyén, 18-án választó kerületébe indult, hol hir szerint, most tartja beszámolóját.

— **Halálozás.** Csikkozmási Balázs Andrást és nejét mélyen megrenditő csapás érte. Fiokat Balázs Károlyt, harmadévet végzett jogtan hallgatót, ki rokonai látogatására Sepsi-Szentgyörgyön volt, tiphus betegség lepvén meg, 17 napi szenvedés után julius 15-én Sepsi-Szentgyörgyön elhalálozott, s ott a róm. kath. temetőben másnap el is temettetett.

— **Gyimesi vasuti csatlakozás kérdése a képviselőházban.** Meltzl Oszkár képviselőnek a vöröstoronyi és gyimesi vasuti csatlakozás kérdésében a kereskedelmi miniszterhez korábban intézett interpellátiojára nevezett miniszter a folyó hó 10-iki ülésben válaszolt és pedig a minket szorosabban érdeklő gyimesi összeköttetésre nézve kijelentette, hogy a román kormánynyal folytatott egész sor jegyzékváltás eredménye szerint a gyimesi csatlakozásra nézve a munkák Romániában megkezdődtek s azoknak befejezése 1898-ban várható, s mint eddig megtette, ugy ezután is meg fog tenni minden lépést, hogy ezen csatlakozási vonal mentől előbb leendő kiépitését sürgesse és biztositsa, mert ezen csatlakozás ugy közgazdasági, mint pénzügyi szempontból mindkét államra nézve nagyfontossággal bir.

— **Anna-bál.** Tusnádfürdőn a szokásos évi Anna-bálat folyó hó 25-én tartják meg, melyre nemcsak a fürdőközönség, hanem a vidékről is nagyban készülnek ugy, hogy e nyári fürdői mulatság igen nagyszámu publikumra számithat.

— **Lesz-e katonai iskola Csikmegyében?** E kérdésre, melyet a junius 16-iki értekezlet vitt a kormány elé, a mint értesülünk a honvédelmi miniszter megadta a választ, még pedig oly értelemben, hogy vármegyénk a törvényhozás által felállitani rendelt ujabb katonai iskolákból egyet sem kap. E szerint tehát a törvényhatóságnak az értekezlet által inditványba hozott minden további aktiója fölöslegessé vált. Az elutasitás indokául az hozatik fel, hogy a katonai iskolák növendékeinek czélszerü kiképeztetése csak oly helyeken tekinthető biztositottnak, hol vegyes fegyvernembeli helyőrség van elhelyezve s a hol magasabb katonai parancsnokság székhelye van. Ugy hisszük azonban, hogy ezen hiányon segitendő a vármegye közönsége több ösztöndij rendszeresitésével módot fog nyujtani székely fiuknak katonai kiképeztetésére, a mi egy katonai iskolára kilátásba helyezett hozzájárulási költség kamataiból is csaknem fedezhető lesz.

**Ős Budavára Zsögödfürdőn.** Mint halljuk, a jövő hó 1-ére Zsögöd-fürdő vendégei egy nagyszabásu estélyt szándékoznak rendezni, melyre már nagyban folynak az előkészületek s a szükséges kellékek ős budavárához meg is rendeltettek. Az estély részletesebb programmját lapunk jövő számában fogjuk közölni. Midőn ezt jelezni kivánjuk, nem hagyhatjuk megemlités nélkül a fürdőidényre szerződtetett Müller testvéreket, kik a közönség teljes megelégedésére játszák a legujabb müsor darabokat s a lerándulo közönségnek is kellemes órákat szereznek összevágó előadásukkal.

— **Érdekes müvészestélynek** néz elébe városunk műpártoló közönsége. Mint értesülünk, a jövő hét folyamán Zilahi Budapestről városunkba érkezik, s addig is mig bővebb tájékozást nyujthatnánk, felhivjuk olvasóink figyelmét a rendezendő müvész-estélyre.

— **A vár előtti tér** a honvédlaktanya kibővitésére épülő homloképület elkészültével szabályozva lesz. Néhány nap mulva le lesz hordva a régi várszincz maradványából még fennállott domb, melynek tetején néhány kiasszófélben levő hársfa fogyatékos árnyékában sok éven keresztül egy fabódé éktelenkedett. A föld lehordásával foglalkozó tiz kubikos munkás néhány nap alatt már bevégzi a munkát s megnyilik a kilátás a vártérről az uj ut felé. Kiszabadul a megyei kórház épület és szép parkja abból a rejtett zugból, melybe eddig az által a félbehagyott domb által zárva volt. Aztán majd a honvéd tiszti karon fog állni, hogy azon a szép téren csinos parkot létesitsen.

— **A nyergesi honvédemlék felavatása.** A „Csiki Lapok“ olvasói előtt ismeretes az a hazafias mozgalom, mely Bukarestben lakó székely véreink hazaszeretetéről s hazafias áldozatkészségéről oly szépen tanuskodik. Értjük azt a mozgalmat, melynek már-már megvalósuló eredménye egy a Nyergestetőn felállitandó emlék. Az 1849. aug. elseje volt az a nap, melyen Tuzson János őrnagy maroknyi székely seregével utját állotta a Csikba özönlő musskaáradatnak a fegyverbecsület érdekében vivott, csaknem emberi erőt meghaladó küzdelem után megmaradott embereivel menekülni volt kénytelen. Akkor már a szabadságharcz sorsa el volt döntve s e fegyvertény csak utolsó felcsillanása a székely vitézség napjának. Az elhullott hősök virágos szemfődő alatt nyugosznak, de az emlékezet fölkeresi sirjukat s kőbe vési a bátrak emlékét. Csikvármegye első sorban van érdekelve e hazafias ünnepségben, melynek történeti érdeket ad magának a nyergesi hősnek a már agg Tuzson János nyug. alezredesnek személyes jelenléte. Az ünnepség 1897. aug. hó 8-án következő programm szerint megy végbe. 1. D. e. 10 órakor tábori szent mise a helyszinén; végzi ftdő Veress Antal n.-kászoni alesperes-plebános. Szent mise alatt az alcsiki tanitói kar énekel. 2. Énekel a tanitói kar. 3. Megnyitó-beszéd s az emlék leleplezése, tartja Benedek István a honvéd-egyesület elnöke. 4. Alkalmi költemény. 5. Emlék-beszéd, tartja Koós Ferencz kirtanácsos, nyug. tanfelügyelő. 6. Énekel a tanitói kar. 7. Záró beszéd, tartja Becze Antal csikmegyei alispán, akadályoztatás esetén Mihály Ferencz megyei főjegyző fogja tartani. 8. Induló, játsza a zenekar. — Ünnepség után a helyszinén hideg ételekből álló tirsas ebéd lesz, részt venni kivánók e szándékukat ez év aug. 1-ig csikkozmási Szántó Ábrahámnál jelentsék be.

— **Állami mének selejtezése.** A sepsiszentgyörgyi állami méntelepnél a ménanyag osztályozása, illetve selejtezése jövő augusztus hó 10-én fog eszközöltetni. Ajánlatos volna, hogy e selejtezésen a csikmegyei lótenyész-bizottmány is képviselve legyen, mi végből ezt azzal ajánljuk a bizottmány tagjainak figyelmébe, hogy azon alkalommal bármelyik tag részt vehet az osztályozáson.

— **Elgázolás.** Folyó hó 18-án dél tájban csik-taploczai Szava Lukács kocsisa a vasuthoz vezető utczában, midőn a kocsin a vonathoz hajtattak, a Vaszi Miklós 2 éves kis fiát a lovak elütötték s a kis gyermeken a kocsi kereke átment s egy napi szenvedés után 19-én meghalt. Jelen esetnél a felelősség inkább a gondatlan szülőket terheli, mint a kocsist, ki az udvarról hirtelen kifutó gyermek láttára a lovakat visszatartani akarta, de már nem állott módjában a bajt megelőzni.

— **Vizbe fulás.** Gyergyó-várhegyi Bordea Konstantinnak Gábor nevü 5 éves fia folyó hó 13-án a Maros folyóba esett s csak halva sikerült onnan kihuzni. Az eset szülői gondatlanságnak tulajdonittatik s annak kideritése végett a biróság előtt vizsgálat van folyamatban.

— **Végzetes vigyázatlanság.** A Kissing és Molmann-czég barátospataki faipartelepén dolgozott Imre András csik-vacsárcsi illetőségü munkás, midőn egyszer csak a gőzfürész jobb kezét odakapta s három középső ujját a három izben teljesen eltörte. A csendőrség meginditotta ugyan a vizsgálatot, de ugy látszik a szerencsétlenségért senkit okolni nem lehet, hanem a legény vigyázatlanságának következménye.

— **Boszu.** Folyó hó 16-án éjjel 11 óra tájban haladt a Gyimes-Felsőlokhoz tartozó Tekerőhavason ifj. Póra János a Jánosé öccsével Józseffel, midőn hirtelen lövés dördült s a golyó Póra János vállánál ment el, mire futni kezdett. Ekkor másik lövés hangzott, mely jobb karján találta s ott sulyosan megsebesitette. A tettes harmadszor is lőtt, de ekkor már nem talált. A gyanu a sértett vallomása alapján Póra József Péter fiát terheli, ki már régen haragszik a sértettre s boszujával is fenyegetőzött. A csendőrök letartóztatták, de nevezett a tett elkövetését tagadja, habár erős gyanuokok merültek fel ellene, különösen, hogy egy kétcsövü lankaster fegyvert találtak birtokában.

— **Gyilkossági kisérletet** követett el saját nagyapja ellen Gyimesen a csülemei nevü havason Görbe János 17—18 éves rosszhirü suhancz. Nevezett nagyapját Id. Bilibók Pétert ugyanis gyakran meglopta, miért is az egy izben jól elverte. Az unoka bosszut forralt. Folyó hó 2-án, midőn Bilibók kalibájában aludt, óvatosan belopózott s egy ott levő fejszével nagyapja nyakára egy sulyos vágást mért, mely az orvosi látlelet szerint életveszélyes s hogy teljesen le nem vágta, csak a kaliba alacsonyságának köszönhető, a mi miatt a fejszét nem tudta jól meglóditani. A sebesült fiának feljelentésére a tettest a csendőrök üldözőbe vették, de az megsejtve a pecsenye illatát, a büntetés elől Romániába szökött.

— **Véres verekedés.** Meglehetős ittas állapotban találkoztak az utczán Csik-Szentdomokoson Sándor István és Török Ilyés odavaló lakósok. Együtt haladtak egész Török házáig, melynek udvarára Sándor is bement. Ez nem tetszett a házigazdának s kiutasitotta s midőn a másik nem ment ki, egy kapával ugy főbe vágta, hogy azonnal összerogyott s később is alig tudott hazavánszorogni. A tettes beismerte cselekményét a csendőrök előtt.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
**MOLNÁR JÓZSEF.**
FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:
**VÉRTES LAJOS.**
KIADÓ- és LAPTULAJDONOS:
**GYÖRGYJAKAB MÁRTON.**

**Borszéken**

**Fülöp-féle egyemeletes villa butorzattal eladó. Értekezhetni Csergő Venczelnél Gyergyó-Sztmiklóson.**

3-3

**Hirdetmény.**

A gyergyó-ditrói határban közel a Borszékbe menő országuthoz, mint egy 8 9 holdnyi ipar fenyves erdő rövid idő alatt eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágositást nyernek **Petres Domokos** posta-, távirda s. tisztnél Csik-Szeredában. 3—3

Sz. 529—1897.

## Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csik-szeredai kir. járásbiróság 2684/897. számu végzése által Popper István javára Csiky József és Csedő István ellen 2000 frt tőke, ennek 1897. évi február hó 6. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 66 frt 68 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 590 frtra becsült kocsik, szekerek, lovak és hordókból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1358/897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Csik-Szeredában leendő eszközlésére **1897. év julius hó 27-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csik-Szeredán, 1897-ik évi julius hó 8.

**Szöllőssy Ferencz,**
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 493—897.
telkkvi.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szentmártoni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pál József és társai végrehajtatóknak Bernár István végrehajtást szenvedő elleni 67 frt 30 kr perköltség és jár. iránti végrehajtási ügyében a csik-szeredai kir. törvényszék (a csik-szentmártoni kir. járásbiróság) területén levő K.-Ujfalu községben és határán fekvő I. kászon-ujfalvi 582. számu tjkvben 5904. hrsz. legelő 9 frt, 8404. hrsz. szántó 9 frt, 11673. hrsz. szántó 10 frt, 11712. hrsz. szántó 9 frt. 11887 hrsz. szántó 7 frt, 13089. hrsz. szántó 12 frt; II. k.-ujfalvi 800. sz tjkvben 986/2., 987. hrsz. belsőség 160 frt; III. k.-ujfalvi 833. számu tjkvben 13761. hrsz. kaszáló 3 frt, 13762. hrsz. kaszáló 6 frt; IV. k.-ujfalvi 1450. sz. tjkvben A † 109. hrsz. kert 16 frt; V. k.-ujfalvi 1610. sz. tjkvben 983. hrsz. faház 160 frt, helyrsz. ingatlanokra az árverést összesen 401 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi augusztus hó 21-ik napján délelőtti 9 órakor** K.-Ujfalu község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának birtoktestenként 10%-át, vagyis összesen 40 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Csik-Szentmárton, 1897. márczius 11 ik napján.

**Gagyi Dénes,**
kir. aljbiró.


## Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásunak bizonyult

**„Barát Ital“**

czimü növényszer gyomor-likör készitményem. **Székrekedés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen.

**Egy üveg ára 40 és 80 kr.**

Kapható **Csik-Szereda** és **Gyergyó-Szentmiklós** füszerkereskedéseiben számos elismerő levelet tartalmazó könyvvel együtt. Továbbá nálam, a főraktárban

**Hm.-Vásárhely, Árpád-utcza 12.**

**Zenke Zoltán.**

**A nagyméltóságu m. kir. ker. és oszt. csász. kir. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.** 9—10

Kapható Csik-Szeredában:

**Albert Balázs, Jakab Gyula és Nagy Gyula kereskedéseiben.**


Sz. 1669—1897.
k. i.

## Pályázati hirdetmény.

Tölgyes, Holló, Borszék és Bélbor községeknek körorvosi állására ezennel pályázatot hirdetek és felhivom, mindazokat, kik ezen 700 frt évi fizetés, 100 frt lakbér és megállapitott látogatási dijakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti szabályszerüen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi julius hó 25-ig** annál biztosabban benyujtani ne mulasszák el, mivel később beérkező pályázatok nem fognak figyelembe vétetni.

A választás a körorvosi székhelyen Tölgyes községében folyó évi julius hó 26-án fog megejtetni.

Gyergyó-Tölgyes, 1897. junius hó 29-én.

**Lázár János,**
főszolgabiró.

2—2


## Hirdetmény.

**1 drb 6 lóerejü gőzgép álló-kazánnal, 20 forcsővel és fekvőgéppel,**

**1 drb 6 lóerejü gőzmozgony (locomabil),**

**1 drb 4 lóerejü lovas cséplőgép járgánynyal, bakker-féle rostával igen jutányos árban eladók. Mind a 3-féle gép egészen jó karban, különösen a gőzgép még egészen uj.**

Hol? Megtudható a kiadóhivatalban. 2—3

## A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemü gazdasági gépekből, u. m

**4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerü és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratogépek és fükaszálók, szecskavágók, répavágók és zuzók, kukoricza morzsolók és csőves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajprések** stb. stb.

nagymérvü készlet összetorlódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkivüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

**Ritka alkalom kinálkozik most az érdekelteknek, elismert kitünő minőségü gazdasági gépeket és eszközöket, rendkivül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.**

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdezősködésre, mely egyenesen hozzánk czimzendő, szivesen fogunk felvilágositással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

**SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r.-t.**
**Budapest, Külső váczi-ut 29—37.**

18—18


# A ditró takarékpénztár-részvénytársaság mérleg-számlája.

## Vagyon-mérleg-számla.

**Tartozik.** 1897. junius hó 30-án. **Követel.**

| Főkönyvi lapja | | Osztr. ért. forint | kr |
|---|---|---|---|
| 42 | Leszámitolt kötvényekben | 82685 | 50 |
| 43 | „ váltókban | 109055 | — |
| 46 | Pénztári maradvány . | 2273 | 63 |
| | | 194014 | 13 |

| Főkönyv lapja | | | Osztr. ért. forint | kr |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Részvényalaptőke . | | 30000 | — |
| 21 | Tartalékalap: | | | |
| | a) a mult évről . . . . . | 6658·35 | | |
| | b) ennek az első félévi kamata . | 199·80 | | |
| | c) jutalékul 30% az első félévi nyereségből . . . . . | 1197·94 | | |
| | d) az első félévi jövedelem feleslege | 95·21 | 8151 | 30 |
| 44 | Takarékbetétek és tőkésitett kamatok 136 könyvecskében . | | 104594 | 83 |
| 47 | Felvett kölcsönök . . . . . | | 48568 | — |
| | Az első félév tiszta jövedelméből 300 részvényre à 9 frtjával osztalék . . | | 2700 | — |
| | | | 194014 | 13 |

Gyergyó-Ditró, 1897. évi junius hó 30-án.

**Dobribán Gergely,** s. k.
pénztárnok.

**Szentpéteri János,** s. k.
elnök.

**Fülöp József,** s. k.
igazgató.

**Vákár Lukács,** s. k.
igazgatósági tag.

**Cziffra Mihály,** s. k.
igazgatósági tag.

**Jakab Péter** s. k.
igazgatósági tag.

**Mélik István,** s. k.
ig. tag.

**Veress Sándor,** s. k.
ig. tag.

Ezen vagyon-mérleg számla az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlittatván, mindenben megegyezőnek találtatott.

Gyergyó-Ditró, 1897. évi julius hó 5-én.

**Dr. Szentpéteri Kristóf,** s. k.
fb. elnök.

**Száva István,** s. k.
fb. tag.

**Mélik Bogdán,** s. k.
fb. tag.

Nyomatott Csik-Szeredában a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában 1897.

Sz. 529—1897.

## Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csik-szeredai kir. járásbiróság 2684/897. számu végzése által Popper István javára Csiky József és Csedő István ellen 2000 frt tőke, ennek 1897. évi februar hó 6. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 66 frt 68 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 590 frtra becsült kocsik, szekerek, lovak és hordókból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1358/897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Csik-Szeredában leendő eszközlésére **1897. év julius hó 27-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitüzetik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csik-Szeredán, 1897-ik évi julius hó 8.

**Szöllőssy Ferencz,**
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 493—897.
telkkvi.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szentmártoni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pál József és társai végrehajtatóknak Bernár István végrehajtást szenvedő elleni 67 frt 30 kr perköltség és jár. iránti végrehajtási ügyében a csik-szeredai kir. törvényszék (a csik-szentmártoni kir. járásbiróság) területén levő K.-Ujfalu községben és határán fekvő I. kászon-ujfalvi 582. számu tjkvben 5904. hrsz. legelő 9 frt, 8404. hrsz. szántó 9 frt, 11673. hrsz. szántó 10 frt, 11712. hrsz. szántó 9 frt. 11887 hrsz. szántó 7 frt, 13089. hrsz. szántó 12 frt; II. k.-ujfalvi 800. sz tjkvben 986/2., 987. hrsz. belsőség 160 frt; III. k.-ujfalvi 833. számu tjkvben 13761. hrsz. kaszáló 3 frt, 13762. hrsz. kaszáló 6 frt; IV. k.-ujfalvi 1450. sz. tjkvben A † 109. hrsz. kert 16 frt; V. k.-ujfalvi 1610. sz. tjkvben 983. hrsz. faház 160 frt, helyrsz. ingatlanokra az árverést összesen 401 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi augusztus hó 21-ik napján délelőtti 9 órakor** K.-Ujfalu község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának birtoktestenként 10%-át, vagyis összesen 40 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Csik-Szentmárton, 1897. márczius 11 ik napján.

**Gagyi Dénes,**
kir. aljbiró.


## Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásunak bizonyult

**„Barát Ital“**

czimü növényszer gyomor-likör készitményem. **Székrekedés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen.

**Egy üveg ára 40 és 80 kr.**

Kapható **Csik-Szereda** és **Gyergyó-Szentmiklós** füszerkereskedéseiben számos elismerő levelet tartalmazó könyvvel együtt. Továbbá nálam, a főraktárban

**Hm.-Vásárhely, Árpád-utcza 12.**

**Zenke Zoltán.**

**A nagyméltóságu m. kir. ker. és oszt. csász. kir. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.** 9—10

Kapható Csik-Szeredában:

**Albert Balázs, Jakab Gyula és Nagy Gyula kereskedéseiben.**


Sz. 1669—1897.
k. i.

## Pályázati hirdetmény.

Tölgyes, Holló, Borszék és Bélbor községeknek körorvosi állására ezennel pályázatot hirdetek és felhivom, mindazokat, kik ezen 700 frt évi fizetés, 100 frt lakbér és megállapitott látogatási dijakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti szabályszerüen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi julius hó 25-ig** annál biztosabban benyujtani ne mulasszák el, mivel később beérkező pályázatok nem fognak figyelembe vétetni.

A választás a körorvosi székhelyen Tölgyes községében folyó évi julius hó 26-án fog megejtetni.

Gyergyó-Tölgyes, 1897. junius hó 29-én.

**Lázár János,**
főszolgabiró.

2—2


## Hirdetmény.

**1 drb 6 lóerejü gőzgép álló-kazánnal, 20 forcsővel és fekvőgéppel,**

**1 drb 6 lóerejü gőzmozgony (locomabil),**

**1 drb 4 lóerejü lovas cséplőgép járgánynyal, bakker-féle rostával igen jutányos árban eladók. Mind a 3-féle gép egészen jó karban, különösen a gőzgép még egészen uj.**

Hol? Megtudható a kiadóhivatalban. 2—3

# A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemü gazdasági gépekből, u. m

**4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerü és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratogépek és fükaszálók, szecskavágók, répavágók és zuzók, kukoricza morzsolók és csőves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajprések** stb. stb.

nagymérvü készlet összetorlódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkivüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

**Ritka alkalom kinálkozik most az érdekelteknek, elismert kitünő minőségü gazdasági gépeket és eszközöket, rendkivül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.**

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdezősködésre, mely egyenesen hozzánk czimzendő, szivesen fogunk felvilágositással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

**SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r.-t.**
**Budapest, Külső váczi-ut 29—37.**

18—18


# A ditró takarékpénztár-részvénytársaság mérleg-számlája.

## Vagyon-mérleg-számla.

**Tartozik.** 1897. junius hó 30-án. **Követel.**

| Főkönyv lapja | | Osztr. ért. forint | kr |
|---|---|---|---|
| 42 | Leszámitolt kötvényekben | 82685 | 50 |
| 43 | „ váltókban | 109055 | — |
| 46 | Pénztári maradvány | 2273 | 63 |
| | | 194014 | 13 |

| Főkönyv lapja | | | Osztr. ért. forint | kr |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Részvényalaptőke | | 30000 | — |
| 21 | Tartalékalap: | | | |
| | a) a mult évről | 6658·35 | | |
| | b) ennek az első félévi kamata | 199·80 | | |
| | c) jutalékul 30% az első félévi nyereségből | 1197·94 | | |
| | d) az első félévi jövedelem feleslege | 95·21 | 8151 | 30 |
| 44 | Takarékbetétek és tőkésitett kamatok 136 könyvecskében | | 104594 | 83 |
| 47 | Felvett kölcsönök | | 48568 | — |
| | Az első félév tiszta jövedelméből 300 részvényre à 9 frtjával osztalék | | 2700 | — |
| | | | 194014 | 13 |

Gyergyó-Ditró, 1897. évi junius hó 30-án.

**Dobribán Gergely,** s. k.
pénztárnok.

**Szentpéteri János,** s. k.
elnök.

**Fülöp József,** s. k.
igazgató.

**Vákár Lukács,** s. k.
igazgatósági tag.

**Cziffra Mihály,** s. k.
igazgatósági tag.

**Jakab Péter** s. k.
igazgatósági tag.

**Mélik István,** s. k.
ig. tag.

**Veress Sándor,** s. k.
ig. tag.

**Ezen vagyon-mérleg számla az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlittatván, mindenben megegyezőnek találtatott.**

Gyergyó-Ditró, 1897. évi julius hó 5-én.

**Dr. Szentpéteri Kristóf,** s. k.
fb. elnök.

**Száva István,** s. k.
fb. tag.

**Mélik Bogdán,** s. k.
fb. tag.

**Nyomatott Csik-Szeredában a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában 1897.**